

บทที่ 5

วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย

5.1 ความนำ

หลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย มีเงื่อนไขและมาตรการเยียวยาที่แตกต่างกันในสาระสำคัญหลายประการ ดังนั้นการศึกษาหลัก Anticipatory Breach ในเชิงเปรียบเทียบจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวคิดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ Anticipatory Breach ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับระบบกฎหมายไทยในอนาคต

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย

เมื่อพิจารณาหลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... แล้วจะพบว่าสามารถเปรียบเทียบและวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักการดังกล่าว เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการบัญญัติหรือปรับใช้ในระบบกฎหมายไทยต่อไป ทั้งนี้จะอธิบายโดยแบ่งออกเป็น 9 ประเด็น ดังต่อไปนี้

5.2.1 สถานะของหลักการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศมีสถานะเป็นความตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งรัฐภาคีของอนุสัญญาได้กำหนดกฎเกณฑ์สำหรับใช้ปฏิบัติระหว่างกัน¹ ทั้งนี้บทบัญญัติมาตรา 1 แห่งอนุสัญญาฉบับนี้กำหนดให้หลัก Anticipatory Breach มีผลบังคับใช้กับสัญญาซื้อขายซึ่งคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายมีสถานประกอบการอยู่ในดินแดนของรัฐภาคีตามอนุสัญญาฉบับนี้ กล่าวคือ อนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้กับสัญญาซื้อขายซึ่งคู่สัญญาฝ่ายผู้ซื้อและฝ่ายผู้ขายมีสถานประกอบการอยู่ในดินแดนของประเทศที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญาฉบับนี้เท่านั้น โดยไม่คำนึงว่าคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจะมีสถานประกอบการอยู่ในดินแดนคนละประเทศหรือไม่

บรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษรับรองหลัก Anticipatory Breach ไว้ ดังนั้นหลักการดังกล่าวจึงมีสถานะเป็นหลักกฎหมายที่เกิดขึ้นจากการพิพากษาของศาล และสามารถยึดถือเป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยข้อพิพาทเกี่ยวกับการผิดสัญญาที่เกิดขึ้นภายหลังได้

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 และมาตรา 2-611 มีสถานะเป็นกฎหมายลายลักษณ์อักษร ซึ่งมีที่มาจากกรรพรมกฎหมายเกี่ยวกับการซื้อขายของรัฐต่างๆเข้าไว้ด้วยกัน และผสมผสานจนเกิดความเป็นเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน²

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มีสถานะเป็นกฎหมายภายใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติใดรับรองหลัก Anticipatory Breach ไว้ คงมีเพียงบทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 218 มาตรา 219 มาตรา 468 และมาตรา 469 ที่สามารถปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาได้

¹ จุมพต สายสุนทร, กฎหมายระหว่างประเทศ, เล่มที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2549), หน้า 70

² James J. White, Uniform Commercial Code, (United States : West Publishing Co., 1972), p.1-2

หากร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย ได้ผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติจนมีผลใช้บังคับเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายแล้ว จะมีสถานะเป็นกฎหมายพิเศษซึ่งมีผลใช้บังคับเฉพาะกับสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์เท่านั้น

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า หลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏตามแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาของศาลอังกฤษเกิดขึ้นเมื่อมีคดีความขึ้นสู่ศาลและศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้ว คำพิพากษาของศาลถือเป็นบรรทัดฐานในการวินิจฉัยตัดสินคดีที่มีข้อเท็จจริงอย่างเดียวกันและเกิดขึ้นต่อมาในภายหลัง³ ดังนั้นแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาของศาลอังกฤษเกี่ยวกับ Anticipatory Breach มีผลผูกพันให้ศาลจำต้องวินิจฉัยชี้ขาดคดีในทำนองเดียวกันกับที่เคยวินิจฉัยชี้ขาดในคดีก่อนเฉพาะในคดีที่มีข้อเท็จจริงเป็นอย่างเดียวกันเท่านั้น เพราะการที่ศาลในคดีหลังจำต้องวินิจฉัยชี้ขาดคดีตามแนวบรรทัดฐานของศาลในคดีก่อนนั้นต้องกระทำอย่างเคร่งครัด ดังนั้นหากคดีที่เกิดขึ้นในภายหลังมีข้อเท็จจริงแตกต่างจากคดีก่อน ศาลในคดีหลังไม่จำต้องวินิจฉัยชี้ขาดคดีหลังตามแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาในคดีก่อน ในขณะที่หลัก Anticipatory Breach ที่ได้รับการบัญญัติรับรองไว้ในกฎหมายลายลักษณ์อักษร อาทิเช่น อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น มีลักษณะเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งศาลมีหน้าที่นำไปปรับใช้กับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นทุกกรณี คำพิพากษาของศาลที่ปรับใช้หลัก Anticipatory Breach เป็นเพียงการปรับใช้กฎหมายกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเท่านั้น ศาลในคดีหลังไม่จำต้องวินิจฉัยชี้ขาดคดีตามแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาของศาลในคดีก่อน

5.2.2 ขอบเขตการบังคับใช้หลักการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศกำหนดขอบเขตการบังคับใช้หลัก Anticipatory Breach ไว้ในมาตรา 1 กล่าวคือ ให้ใช้บังคับกับสัญญาซื้อขายสินค้าซึ่งคู่สัญญามีสถานประกอบการตั้งอยู่คนละประเทศ และสถานประกอบการของคู่สัญญาต้องอยู่ในดินแดนของประเทศภาคีตามอนุสัญญานี้ โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติและสถานะทางแพ่งและทางพาณิชย์ของคู่สัญญาหรือตัวสัญญาซื้อขาย

³ มานิตย์ จุมปลา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป, เล่ม 1 (กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2549), หน้า 25-26

บรรทัดฐานคำพิพากษาของศาลอังกฤษได้วินิจฉัยรับรองให้หลัก Anticipatory Breach มีผลบังคับใช้กับสัญญาหลายประเภท ยกตัวอย่างเช่น สัญญาซื้อขาย สัญญาจ้าง สัญญาเช่า สัญญาว่าจ้างโฆษณา เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลในการปรับใช้หลักการดังกล่าวเป็นรายคดีไป

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 และมาตรา 2-611 มีผลใช้บังคับกับสัญญาซื้อขายเท่านั้น ซึ่งปรากฏตามมาตรา 2-101^{*}

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติรับรองหลัก Anticipatory Breach ไว้ คงมีเพียงบทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 150 มาตรา 218 มาตรา 219 มาตรา 468 และมาตรา 469 ที่สามารถปรับใช้เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาได้ ซึ่งบทบัญญัติมาตรา 5 มาตรา 218 และมาตรา 219 สามารถปรับใช้ได้กับสัญญาทุกประเภท หากได้จำกัดให้ปรับใช้เฉพาะกับสัญญาซื้อขายเท่านั้น ส่วนบทบัญญัติมาตรา 468 และมาตรา 469 สามารถปรับใช้ได้เฉพาะกับสัญญาซื้อขายเท่านั้น

หลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย เป็นหลักการที่ใช้บังคับเฉพาะกับสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ กล่าวคือ สัญญาซื้อขายสินค้าภายในประเทศที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ประกอบกิจการค้าพาณิชย์ หรือสัญญาซื้อขายสินค้านี้อาจระหว่างประเทศซึ่งคู่สัญญามีสถานประกอบการตั้งอยู่คนละประเทศ

ทั้งนี้ ผู้เขียนเห็นว่าการบังคับใช้หลัก Anticipatory Breach ในสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ไม่ควรบังคับใช้โดยจำกัดเฉพาะสัญญาซื้อขายสินค้านี้อาจระหว่างประเทศ แต่ควรบังคับใช้กับสัญญาซื้อขายสินค้าภายในประเทศด้วย เพราะการเปิดโอกาสให้คู่สัญญาสามารถใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายอันเกิดจากการไม่ชำระหนี้ขึ้นจริง ย่อมทำให้สถานะทางเศรษฐกิจของคู่สัญญาซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศมีความมั่นคง และส่งผลดี

* § 2-101. [Short Title.]

"This Article shall be known and may be cited as Uniform Commercial Code-Sales."

ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ผู้เขียนจึงเห็นด้วยกับแนวความคิดตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ที่กำหนดให้ใช้บังคับหลัก Anticipatory Breach กับสัญญาซื้อขายสินค้าภายในประเทศที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเป็นผู้ประกอบกิจการค้าพาณิชย์

5.2.3 ประเภทของการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศแบ่งประเภทของ Anticipatory Breach ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว

2. การผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษวินิจฉัยรับรองหลัก Anticipatory Breach แต่ไม่ได้แบ่งแยกประเภทของหลักการดังกล่าวไว้

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 และมาตรา 2-611 บัญญัติรับรองหลัก Anticipatory Breach ไว้ แต่ไม่ได้แบ่งแยกประเภทของหลักการดังกล่าวไว้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลัก Anticipatory Breach อย่างไรก็ตามมีเพียงบทบัญญัติเกี่ยวกับหลักการไม่ชำระหนี้

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย แบ่งแยกหลัก Anticipatory Breach ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว

2. การผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า การแบ่งแยกประเภทของหลัก Anticipatory Breach ออกเป็น 2 ประเภท ซึ่งปรากฏตามอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของ Anticipatory Breach แล้ว เพราะ Anticipatory Breach อาจเกิดขึ้นได้ทั้งในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนึ่งคราวหนึ่งคราวเดียวและสัญญาที่มีกำหนดชำระเป็นงวด และ Anticipatory Breach ที่เกิดขึ้นในสัญญาสองประเภทดังกล่าวข้างต้นส่งผลกระทบต่อชำระหนี้ตามสัญญาในขนาดที่ไม่เท่ากัน กล่าวคือ Anticipatory Breach ที่เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนึ่งคราวหนึ่งคราวเดียวส่งผลกระทบต่อชำระหนี้ตามสัญญามากกว่า Anticipatory Breach ที่เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระเป็นงวด ดังนั้นการกำหนดหลักเกณฑ์และผลอันเกิดจาก Anticipatory Breach ซึ่งเกิดขึ้นในสัญญาทั้งสองประเภทแยกต่างหากออกจากกัน ย่อมก่อให้เกิดความเป็นธรรมและเหมาะสมมากกว่า

5.2.4 ช่วงเวลาที่เกิดการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ มาตรา 71(1) มาตรา 72(1) และมาตรา 73(2) กำหนดให้หลัก Anticipatory Breach ทั้งสามประเภทเกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษวินิจฉัยว่า หากปรากฏว่าผู้ซื้อหรือผู้ขายปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้ที่จะถึงกำหนดเวลาในอนาคต ให้ถือว่าเกิด Anticipatory Breach ขึ้นแล้ว จึงเห็นได้ว่าช่วงเวลาในการเกิด Anticipatory Breach คือภายหลังเข้าทำสัญญาแต่ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 กำหนดหลักเกณฑ์การเกิด Anticipatory Breach ไว้ว่า ก่อนครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา หากปรากฏว่าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้ที่จะถึงกำหนดเวลาในอนาคต และการปฏิเสธเช่นนั้นเป็นการทำลายคุณค่าของสัญญาในสาระสำคัญ เช่นนี้จึงเห็นได้ว่า Anticipatory Breach เกิดขึ้นภายหลังเข้าทำสัญญา แต่ก่อนครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติรับรองให้การไม่ชำระหนี้เกิดขึ้นได้เมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้วเท่านั้น ดังนั้นการไม่ชำระหนี้จึงไม่สามารถเกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาได้

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย มาตรา 15 วรรคหนึ่ง และในมาตรา 16 กำหนดให้ Anticipatory Breach ทั้งสามประเภทเกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า ช่วงเวลาในการเกิด Anticipatory Breach ซึ่งต้องเกิดขึ้นก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา เป็นสาระสำคัญของหลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏในกฎหมายของทุกประเทศที่กล่าวมาข้างต้น เพราะหลัก Anticipatory Breach มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้โอกาสคู่สัญญาฝ่ายที่คาดหมายได้ว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายจะไม่ชำระหนี้ ได้ใช้มาตรการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าวมิให้เกิดความเสียหายขึ้นจริง อันจะส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินหรือการดำเนินธุรกิจของคู่สัญญาฝ่ายนั้น

ผู้เขียนยังมีความเห็นต่อไปอีกว่า หลัก Anticipatory Breach เป็นหลักการที่ยอมรับให้การผิดสัญญาสามารถเกิดขึ้นได้ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในสัญญา จึงเกิดปัญหาที่ต้องพิจารณาว่าหลักการดังกล่าวขัดแย้งกับ "หลักสัญญาต้องเป็นสัญญา" หรือไม่ หลักสัญญาต้องเป็นสัญญา (Pacta Sunt Servanda) เป็นหลักที่เน้นถึงการรักษาสัจจะแห่งคำพูดที่ให้ไว้ขณะตกลงเข้าทำสัญญาและอยู่บนพื้นฐานของความซื่อสัตย์ในการเคารพและปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ให้ไว้ การกระทำใดๆ ของคู่สัญญาที่เป็นการขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวการปฏิบัติการชำระหนี้ตามสัญญาย่อมเป็นการขัดต่อหลักกฎหมายดังกล่าว⁴ แต่อย่างไรก็ตาม หากมีความเป็นไปได้อย่างชัดเจนว่าจะเกิด Anticipatory Breach ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากการผิดสัญญาในอนาคตเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้แล้ว (Actual Breach) มีปริมาณมากกว่าความเสียหายที่เกิดจาก Anticipatory Breach รัฐจึงจำเป็นต้องยื่นมือเข้าควบคุมเสรีภาพดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นธรรมแก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย และเพื่อรักษาสถานะทางการเงินหรือการดำเนิน

⁴ไชยยศ เหมะรัชตะ, กฎหมายว่าด้วยสัญญา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณการ, 2527), หน้า 80

กิจการของคู่สัญญาให้มีเสถียรภาพและความมั่นคงอันเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ
ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าหลัก Anticipatory Breach ไม่ขัดต่อหลักสัญญาต้องเป็นสัญญา

5.2.5 เหตุที่ก่อให้เกิดการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศกำหนดเกี่ยวกับเหตุ
ของการเกิด Anticipatory Breach ไว้ดังนี้

1. เหตุของการเกิด Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไปและกรณีการผิดสัญญาใน
สาระสำคัญ ได้แก่

1.1 ความสามารถในการชำระหนี้หรือสถานะทางการเงินของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมี
ความบกพร่อง

1.2. การเตรียมตัวเพื่อปฏิบัติการชำระหนี้หรือการปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญาฝ่าย
ใดฝ่ายหนึ่งมีความบกพร่อง

2. เหตุของการเกิด Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด
กล่าวคือ กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ในงวดใดงวดหนึ่งที่ถึงกำหนดเวลาตาม
สัญญาแล้ว และการไม่ชำระหนี้ในงวดนั้นแสดงให้เห็นว่าจะเกิดการผิดสัญญาขึ้นในงวดถัดไปอีก

บรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษวางหลักเกี่ยวกับเหตุที่ก่อให้เกิด Anticipatory Breach
ไว้ดังนี้ เมื่อคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้เมื่อถึงกำหนดเวลาตามสัญญาไม่ว่า
โดยตรงหรือโดยอ้อม และการปฏิเสธนั้นได้กระทำลงอย่างชัดเจนและเด็ดขาดแล้ว ให้ถือว่าเกิด
Anticipatory Breach ขึ้นแล้ว

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 กำหนดหลักเกณฑ์การ
เกิด Anticipatory Breach ไว้ว่า ก่อนครบกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา หากปรากฏว่า
คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้ซึ่งจะถึงกำหนดเวลาในอนาคต และการปฏิเสธเช่นนั้น
เป็นการทำลายคุณค่าของสัญญาในสาระสำคัญ ให้ถือว่าเกิด Anticipatory Breach ขึ้นแล้ว

ภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติ การไม่ชำระหนี้เกิดขึ้นได้จากสาเหตุ
ดังต่อไปนี้

- (1) การละเลยไม่ปฏิบัติการชำระหนี้เมื่อครบกำหนดเวลาตามสัญญา
- (2) การชำระหนี้ล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาตามสัญญา
- (3) การชำระหนี้ไม่ถูกต้องตามสัญญา

ทั้งนี้การผิดสัญญาที่เกิดขึ้นจากเหตุทั้งสามประการข้างต้นจะเกิดขึ้นต่อเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้วเท่านั้น

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย กำหนดเกี่ยวกับเหตุของการเกิด Anticipatory Breach ไว้ดังนี้

1. เหตุของการเกิด Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไปและกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ กล่าวคือ การกระทำการหรืองดเว้นกระทำการของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอันแสดงให้เห็นได้ว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นจะไม่ชำระหนี้หรือไม่มีความสามารถชำระหนี้ตามสัญญาได้

2. เหตุของการเกิด Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด กล่าวคือ กรณีที่ผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้าในงวดใดงวดหนึ่งอันแสดงให้เห็นว่าผู้ขายจะไม่ส่งมอบสินค้าในงวดถัดไปด้วย

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า การบัญญัติเกี่ยวกับเหตุที่ก่อให้เกิด Anticipatory Breach อย่างกว้างขวางจนเกินไปอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ เพราะเกิดจากการคาดการณ์ของคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายเพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น ดังเช่นที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ ซึ่งบัญญัติให้เหตุที่ก่อให้เกิด Anticipatory Breach รวมไปถึง กรณีที่ความสามารถในการชำระหนี้หรือสถานะทางการเงินของคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความบกพร่อง ทั้งนี้บทบัญญัติดังกล่าวมิได้บัญญัติเฉพาะเจาะจงว่าต้องถึงขั้นที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตกเป็นบุคคลล้มละลายแล้ว บทบัญญัติเช่นนี้อาจเปิดโอกาสให้คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งใช้เป็นช่องทางในการยกขึ้นกล่าวอ้างเพื่อทำลายความสัมพันธ์ตามสัญญา โดยไม่มีเหตุอันสมควรเพียงพอที่จะถือว่าคู่สัญญาอีกฝ่ายประสบกับปัญหาทางการเงินจนถึงขั้นที่ไม่อาจชำระหนี้ตามสัญญาต่อไปได้อีก

อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนมีข้อสังเกตเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าว 2 ประการ ได้แก่

1. หลัก Anticipatory Breach เป็นหลักการผิดสัญญาประเภทหนึ่ง จึงจำเป็นต้องอยู่ภายใต้หลักพื้นฐานเกี่ยวกับการผิดสัญญา กล่าวคือ Anticipatory Breach ต้องเกิดจากการที่

ลูกหนี้จงใจหรือประมาทเลินเล่อที่จะไม่ชำระหนี้ซึ่งจะถึงกำหนดเวลาในอนาคต ซึ่งหมายความว่า ลูกหนี้ต้องมีความผิด (Fault) ในการไม่ชำระหนี้ และหากการไม่ชำระหนี้ก่อให้เกิดความเสียหาย (Damages) แก่คู่สัญญาอีกฝ่าย คู่สัญญาที่เสียหายสามารถเรียกให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา รับผิดชอบความเสียหายดังกล่าวได้ ซึ่งเป็นไปตามหลักที่ว่า “ไม่มีความรับผิด โดยไม่มีความผิด” (no liability without fault) ดังนั้น Anticipatory Breach ที่เกิดจากความสามารถหรือความ น่าเชื่อถือในสถานะทางการเงินของคู่สัญญาบกพร่อง ต้องปรากฏว่าความบกพร่องดังกล่าวเกิดขึ้น จากความผิดของคู่สัญญาเอง คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายจึงสามารถเรียกให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

ยกตัวอย่างเช่น ปัญหาเศรษฐกิจของโลกในยุคปัจจุบันที่เป็นผลมาจาก วิกฤติการณ์แฮมเบอร์เกอร์ของสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ความสามารถหรือความน่าเชื่อถือในสถานะ ทางการเงินของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเกิดความบกพร่อง กรณีเช่นนี้ไม่อาจถือได้ว่า Anticipatory Breach เกิดขึ้นจากความผิดของคู่สัญญาฝ่ายนั้น คู่สัญญาอีกฝ่ายจึงไม่มีสิทธิเรียกให้คู่สัญญา ฝ่ายแรกรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นได้

2. หากความสามารถหรือความน่าเชื่อถือทางการเงินของคู่สัญญาเกิดความบกพร่อง เพราะคู่สัญญาฝ่ายผู้ซื้อตกเป็นบุคคลล้มละลาย ซึ่งส่งผลให้คู่สัญญาอีกฝ่ายคาดหมายได้ว่าจะ เกิดการผิดสัญญาในอนาคต กรณีเช่นนี้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 469 ได้ กำหนดมาตรการเยียวยาให้แก่คู่สัญญาฝ่ายผู้ขายไว้โดยเฉพาะแล้ว ดังนั้นหากเกิด Anticipatory Breach ในสัญญาซื้อขายที่ไม่ใช่สัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ คู่สัญญาฝ่ายผู้ขายสามารถใช้ มาตรการเยียวยาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 469 ได้อยู่แล้ว กรณีจึงไม่ จำเป็นต้องนำมาตรการเยียวยาตามหลัก Anticipatory Breach มาใช้อีกต่อไป ในทางตรงกันข้าม หากเกิด Anticipatory Breach ในสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ คู่สัญญาฝ่ายผู้ขายต้องนำ มาตรการเยียวยาตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 15 มา ใช้แทน

* ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 219 วรรคหนึ่ง วางหลักไว้ว่า “ถ้าการชำระหนี้ กลายเป็นพันธียเพราะพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นภายหลังได้ก่อนนี้ และซึ่งลูกหนี้ไม่ต้อง รับผิดชอบนั้นไว้ ท่านว่าลูกหนี้เป็นอันหลุดพ้นจากการชำระหนี้”

5.2.6 ระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศให้ความสำคัญกับระดับความชัดเจนของ Anticipatory Breach โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1. Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไป ตามมาตรา 71(1) ได้กล่าวถึงระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาไว้ว่า ต้องมีพฤติการณ์ปรากฏชัดเจน (becomes apparent)

2. Anticipatory Breach ในกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ ตามมาตรา 72(1) ได้กล่าวถึงระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาไว้ว่า ต้องมีพฤติการณ์ปรากฏอย่างชัดเจนปราศจากความสงสัย (clear)

3. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญาที่กำหนดชำระหนี้เป็นงวด ตามมาตรา 73(2) ได้กล่าวถึงระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาไว้ว่า การไม่ชำระหนี้ในงวดใดงวดหนึ่งเป็นพื้นฐานก่อให้เกิด (gives good grounds) การผิดสัญญาในสาระสำคัญขึ้นสำหรับการชำระหนี้งวดในอนาคต

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติข้างต้นแล้วจะพบว่า ระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาในทั้งสามกรณีข้างต้นสามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ "มีพฤติการณ์ปรากฏอย่างชัดเจนปราศจากความสงสัย" ตามมาตรา 72(1) "มีพฤติการณ์ปรากฏชัดเจน" ตามมาตรา 71(1) และ "เป็นพื้นฐานก่อให้เกิด" ตามมาตรา 73(2)

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษวางหลักเกี่ยวกับระดับความชัดเจนของ Anticipatory Breach ไว้ว่า การปฏิเสธไม่ชำระหนี้ของคู่สัญญาต้องมีความเด็ดขาดและความชัดเจนถึงขั้นปราศจากข้อสงสัย (Clear beyond Reasonable Doubt)

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 บัญญัติเพียงเหตุที่ก่อให้เกิด Anticipatory Breach แต่ไม่ได้บัญญัติถึงระดับความชัดเจนของการผิดสัญญาว่าต้องมีความแน่นอนชัดเจนเพียงใด

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับระดับความชัดเจนของการเกิด Anticipatory Breach

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย แบ่งระดับความชัดเจนของ Anticipatory Breach ออกเป็น 2 ประการคือ

1. Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไปและในกรณีการผิดสัญญาสาระสำคัญ กำหนดให้ต้องมีพฤติการณ์ "ที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า" จะเกิดการผิดสัญญาในอนาคต
2. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด กำหนดให้ กรณีที่ผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้าในงวดใดงวดนั้น "แสดงให้เห็นว่า" จะเกิดการผิดสัญญาขึ้นในงวดถัดไปอีก

ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่า การบัญญัติเกี่ยวกับความชัดเจนในการเกิด Anticipatory Breach ให้มีความชัดเจนในระดับสูง ย่อมก่อให้เกิดผลดีแก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่าย เพราะระดับความชัดเจนที่สูงย่อมส่งผลให้การคาดหมายของคู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีโอกาสเกิดความผิดพลาดได้น้อย ดังเช่นที่ปรากฏตามแนวคิดตามบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษซึ่งตีความเหตุที่นำไปสู่การเกิด Anticipatory Breach อย่างเคร่งครัดมาก โดยถือว่า Anticipatory Breach เป็นข้อยกเว้นของการผิดสัญญาในกรณีปกติทั่วไป (Actual Breach) จึงมีความเหมาะสมในการปรับใช้หลัก Anticipatory Breach มากที่สุด

5.2.7 ผลของการผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศกำหนดเกี่ยวกับผลของ Anticipatory Breach ไว้โดยแบ่งแยกตามประเภทของการผิดสัญญาทั้ง 2 ประเภท ได้แก่

1. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่

1.1 Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไป กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถระงับการชำระหนี้ของตนได้ทันที นอกจากนี้ผู้ขายยังสามารถบอกกล่าวไปยังผู้ขนส่งให้ระงับการส่งสินค้าไปยังผู้ซื้อได้ แม้ผู้ซื้อจะเป็นผู้ทรงใบตราส่งก็ตาม เนื่องจากในสัญญาซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศคู่สัญญาฝ่ายผู้ขายมักจะส่งมอบสินค้าไปยังผู้ซื้อซึ่งอยู่คนละประเทศ โดยผ่านผู้ขนส่งสินค้า กรณีเช่นนี้ผู้ขายย่อมตกอยู่เป็นฝ่ายเสียเปรียบหากพฤติการณ์ที่นำไปสู่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นภายหลังผู้ขายส่งมอบสินค้าให้กับผู้ขนส่งไปแล้ว อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศจึงบัญญัติรับรองให้ผู้ขายมีสิทธิระงับการ

ขนส่งสินค้าได้ แต่อย่างไรก็ตามหากผู้ซื้อโอนสิทธิในตัวสินค้าไปยังบุคคลภายนอกแล้ว ผู้ขายไม่สามารถใช้สิทธิระงับการขนส่งสินค้าเพื่อไปกระทบกระเทือนสิทธิของบุคคลภายนอกได้อีก

1.2 Anticipatory Breach ในกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทันที

2. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาในงวดที่เกิดการผิดสัญญาได้ และหากการผิดสัญญางวดที่เกิดขึ้นแล้วเป็นพื้นฐานนำไปสู่การผิดสัญญาในงวดอนาคต คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาสำหรับงวดในอนาคตด้วยก็ได้ และหากการผิดสัญญางวดที่เกิดขึ้นแล้วมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันกับการชำระหนี้ในงวดที่ผ่านมาแล้วหรืองวดในอนาคต อันจะส่งผลทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามสัญญาได้ คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทุกงวด

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาของศาลอังกฤษกำหนดเกี่ยวกับผลของ Anticipatory Breach ไว้ 2 ประการ ได้แก่

1. คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีสิทธิแสดงเจตนา "ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้" ของคู่สัญญาอีกฝ่าย ซึ่งจะมีผลเสมือนกับการตกลงยกเลิกสัญญาโดยคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

ทั้งนี้การยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้มีผลเป็นการยกเลิกสัญญาฉบับเดิม และอาจก่อให้เกิดสัญญาฉบับใหม่ขึ้น หากคู่สัญญาฝ่ายที่ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้ต้องการเรียกค่าเสียหาย คู่สัญญาฝ่ายนั้นต้องขอสงวนสิทธิในการเรียกค่าเสียหายตามสัญญาฉบับเดิมไว้ด้วย

2. คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีสิทธิแสดงเจตนา "ไม่ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้" ของคู่สัญญาอีกฝ่าย ซึ่งจะมีผลให้คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายยังคงมีความผูกพันตามสัญญาต่อไป และเมื่อถึงกำหนดเวลาตามสัญญาแล้วคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ คู่สัญญาอีกฝ่ายย่อมมีสิทธิบอกเลิกสัญญาและเรียกค่าเสียหายได้

อย่างไรก็ตาม กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายแสดงเจตนาไม่ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้ และขอใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้ว กรณีเช่นนี้จะถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นไม่ช่วยบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตหรือไม่

เพราะหากคู่สัญญาฝ่ายนั้นใช้สิทธิยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้และเรียกค่าเสียหายในทันทีก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ ค่าเสียหายย่อมมีจำนวนน้อยกว่ากรณีคู่สัญญาฝ่ายนั้นใช้สิทธิไม่ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้และเรียกค่าเสียหายเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้ว ในประเด็นนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีสิทธิคาดหวังและมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับชำระหนี้ตามสัญญา แม้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายจะใช้สิทธิไม่ยอมรับการปฏิเสธไม่ชำระหนี้ และขอใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายเมื่อถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาแล้ว กรณีเช่นนี้ไม่ถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นไม่ช่วยบรรเทาความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา กำหนดเกี่ยวกับผลของการเกิด Anticipatory Breach ไว้ 3 ประการ ได้แก่

- (1) คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิเลือกที่จะรอให้คู่สัญญาอีกฝ่ายกลับเข้าชำระหนี้ตามสัญญา
- (2) คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิเลือกที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายในกรณีผิดสัญญา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่
 - (2.1) กรณีผู้ขายเป็นคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับเสียหาย ผู้ขายมีสิทธิ
 - (2.1.1) ระงับการส่งมอบสินค้าไม่ให้ไปถึงยังผู้ซื้อได้ทันที
 - (2.1.2) สั่งห้ามมิให้ผู้ขนส่งหรือผู้รับโอนส่งมอบสินค้านั้นต่อไปยังผู้ซื้อ
 - (2.1.3) เลือกกำหนดตัวสินค้าให้เป็นที่เฉพาะเจาะจง และให้ถือว่าผู้ขายมีสิทธิครอบครองและมีอำนาจควบคุมสินค้านั้น
 - (2.1.4) ขายสินค้าให้แก่บุคคลอื่นแทนผู้ซื้อ และหากผู้ขายขายสินค้าให้แก่บุคคลอื่นได้ในราคาที่สูงกว่าราคาที่เคยตกลงขายให้แก่ผู้ซื้อ ผู้ขายมีสิทธิเรียกส่วนต่างของราคาขายและค่าเสียหายตามธรรมดาอันเกิดขึ้นได้
 - (2.1.5) ผู้ขายมีสิทธิเรียกค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหาย
 - (2.1.6) บอกเลิกสัญญา
 - (2.2) กรณีผู้ซื้อเป็นคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหาย ผู้ซื้อ มีสิทธิ

- (2.2.1) ผู้ซื้อที่มีสิทธิปฏิเสธไม่รับมอบสินค้าได้โดยชอบ หรืออาจใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาก็ได้
- (2.2.2) ในกรณีที่การปฏิเสธไม่ส่งมอบสินค้าเป็นการผิดสัญญาทั้งฉบับ ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกให้ผู้ขายชดใช้ราคาสินค้าที่จ่ายไปแล้วคืนได้ และผู้ซื้อยังมีสิทธิเลือกใช้วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใดใน 2 ประการ ดังต่อไปนี้ ประการแรก ผู้ซื้ออาจเลือกซื้อสินค้าจากบุคคลอื่นเพื่อทดแทนสินค้าตามสัญญา (Cover) หรือประการที่สอง ผู้ซื้ออาจเลือกใช้สิทธิเรียกค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายตามธรรมดาอันอาจเกิดขึ้นได้ (Recover)
- (2.2.3) เรียกค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายอันเกิดจากการไม่ส่งมอบ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับผลต่างระหว่างราคาตลาดของสินค้าในขณะที่ยุขายปฏิเสธไม่ส่งมอบกับราคาสินค้าตามที่ตกลงในสัญญา และค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายตามธรรมดาอันอาจเกิดขึ้นได้
- (2.2.4) ในกรณีที่ผู้ขายโอนกรรมสิทธิ์เหนือตัวสินค้า (Special Property) ให้แก่ผู้ซื้อ และผู้ซื้อได้ชำระราคาสินค้าบางส่วนแล้ว ผู้ซื้อจะมีสิทธิที่จะเสนอราคาสินค้าในส่วนที่ยังไม่ได้ชำระและเรียกให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าให้แก่ตนได้
- (2.2.5) ในกรณีที่ระบุตัวสินค้าตามสัญญาเป็นที่เฉพาะเจาะจงแล้ว ผู้ซื้อที่มีสิทธิเรียกให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าตามสัญญาได้ ก็ต่อเมื่อคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอม
- (2.2.6) ในกรณีที่สินค้าที่อยู่ในความครอบครองและควบคุมของผู้ซื้อ ผู้ซื้อจะมีสิทธิได้รับชดใช้ราคาสินค้าและค่าใช้จ่ายอื่นๆเกี่ยวกับตัวสินค้า และมีสิทธิยึดถือสินค้าเพื่อนำออกขายต่อไปได้
- (3) คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับความเสียหายมีสิทธิ
- (3.1) เลือกที่จะระงับการชำระหนี้ตามสัญญาได้ทันที เพื่อต่อรองให้คู่สัญญาอีกฝ่ายชำระหนี้ของตนตามสัญญา

- (3.2) เลือกที่จะชำระหนี้ตามสัญญา คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายย่อมมีสิทธิเลือกกำหนดตัวสินค้า และถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นมีสิทธิครอบครองและมีอำนาจควบคุมสินค้านั้นหรือมีสิทธิเลือกที่จะขายสินค้านั้นให้แก่บุคคลอื่นก็ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลัก Anticipatory Breach แต่มีเพียงหลักการไม่ชำระหนี้เท่านั้น ทั้งนี้การไม่ชำระหนี้ตามสัญญาจะมีผลให้คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิตามกฎหมาย 3 ประการ ได้แก่

1. สิทธิร้องขอให้ศาลสั่งบังคับให้ชำระหนี้
2. สิทธิบอกเลิกสัญญา
3. สิทธิเรียกค่าเสียหาย

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย กำหนดเกี่ยวกับผลของ Anticipatory Breach ไว้โดยแบ่งแยกตามประเภทของการผิดสัญญาทั้ง 2 ประเภท ได้แก่

1. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่

1.1 Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไป กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถระงับชำระหนี้ของตนได้ทันที และยังมีสิทธิเรียกทรัพย์สินที่ได้ชำระให้กับคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาไปก่อนหน้านั้นคืนได้ แต่หากคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาโอนทรัพย์สินนั้นให้แก่บุคคลภายนอกที่สุจริตและเสียค่าตอบแทนแล้ว คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายไม่สามารถใช้สิทธิเรียกทรัพย์สินคืนจากบุคคลภายนอกได้อีก

1.2 Anticipatory Breach ในกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทันที

2. Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด กำหนดให้ผู้ซื้อสามารถบอกเลิกสัญญาได้ในงวดที่ผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้า และหากการที่ผู้ขายไม่ส่งมอบสินค้าในงวดนั้นแสดงให้เห็นว่าจะเกิดผิดสัญญาขึ้นอีกในงวดถัดไป ผู้ซื้อจะมีสิทธิบอกเลิกสัญญาในงวดถัดไปได้แม้ยังไม่ถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ก็ตาม และหากการไม่ส่งมอบสินค้าในงวดที่ถึงกำหนดเวลาส่งมอบแล้ว มีผลทำให้ผู้ซื้อไม่สามารถใช้ประโยชน์จากสินค้าที่ผู้ขายส่งมอบให้ไป

แล้วและที่จะส่งมอบให้อีกในอนาคต เพราะเหตุแห่งสภาพของสินค้าจะต้องใช้ประกอบกันหรือ เพราะผิดวัตถุประสงค์แห่งสัญญาที่คู่สัญญาคาดหมายไว้ตั้งแต่ขณะทำสัญญา ผู้ซื้อสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทุกงวด

ทั้งนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า มาตรการเยียวยาอันเป็นผลจากหลัก Anticipatory Breach สามารถแยกวิเคราะห์ที่ได้ 8 ประการ ดังต่อไปนี้

- (1) มาตรการเยียวยาโดยการระงับชำระหนี้ เป็นวิธีการที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ มาตรา 71(1) ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 15 และ Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(c) ทั้งนี้การระงับชำระหนี้เป็นมาตรการที่มีขึ้นเพื่อยับยั้งไม่ให้ความเสียหายที่เกิดขึ้นจาก Anticipatory Breach เพิ่มจำนวนมากขึ้น โดยกำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถระงับการชำระหนี้ของตนได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้ถึงกำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญาก่อนแต่อย่างใด อีกทั้งยังเป็นการเตือนให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาแก้ไขพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การเกิด Anticipatory Breach อีกด้วย
- (2) มาตรการเยียวยาโดยการระงับการขนส่งสินค้า เป็นวิธีการที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ มาตรา 71(2) และ Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(b) ประกอบมาตรา 2-703(b) กล่าวคือ การระงับการขนส่งสินค้าเป็นมาตรการเยียวยาความเสียหายที่เกิดกับคู่สัญญาฝ่ายผู้ขาย ในกรณีที่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นภายหลังจากที่ผู้ขายได้ส่งมอบสินค้าให้อยู่ในความครอบครองของผู้ขนส่งแล้วแต่ผู้ขนส่งยังไม่ได้ส่งมอบสินค้านั้นให้แก่ผู้ซื้อ อย่างไรก็ตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 15 ไม่มีบทบัญญัติตอนใดที่ให้สิทธิแก่คู่สัญญาฝ่ายผู้ขายในการระงับการขนส่งสินค้า

ในประเด็นข้างต้นนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่า หากผู้ขายไม่ใช่ผู้ทำสัญญารับขนส่งสินค้ากับผู้ขนส่งแต่กลับไปใช้สิทธิระงับการขนส่งสินค้า ย่อมเป็นการขัดต่อพระราชบัญญัติการรับขนทางทะเล พ.ศ. 2534 มาตรา 36 ซึ่งบัญญัติรับรองให้ผู้ขายมีสิทธิระงับการส่งมอบสินค้าที่อยู่ในระหว่างการครอบครองดูแลของผู้ขนส่งไม่ให้ส่ง

มอบไปยังผู้ซื้อซึ่งเป็นผู้ทรงใบตราส่งได้ เฉพาะในกรณีที่ผู้ขายเป็นผู้ส่งสินค้าตามสัญญาฉบับหนึ่งให้แก่ผู้ขนส่งเท่านั้น⁵ ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นด้วยที่ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 15 ไม่ได้บัญญัติให้สิทธิผู้ขายในการระงับการขนส่งสินค้า

ผู้เขียนยังมีความเห็นต่อไปว่า สิทธิระงับการขนส่งสินค้ามีผลขัดแย้งกับบทบัญญัติมาตรา 463 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์ในการปลดปล่อยภาระหน้าที่ของผู้ขายในการส่งมอบสินค้าไปยังผู้ซื้อจนหมดสิ้นแล้วนับแต่ผู้ขายส่งมอบสินค้าให้อยู่ในความครอบครองของผู้ขนส่ง ผู้ขายย่อมหลุดพ้นจากหน้าที่ส่งมอบสินค้าตามสัญญาซื้อขาย⁶ กรณีเช่นนี้หากผู้ขายยังสามารถใช้สิทธิระงับการขนส่งสินค้าไปยังผู้ขนส่งได้อีก ย่อมส่งผลทำให้บทบัญญัติมาตรา 462 และมาตรา 463 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นอันไร้ผลไปอย่างสิ้นเชิง

- (3) มาตรการเยียวยาโดยการเรียกสิ่งที่ได้ชำระให้ไปก่อนหน้านั้นคืนจากคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา เป็นมาตรการเยียวยาที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 15 วรรคหนึ่ง และ Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(b) ประกอบมาตรา 2-711(1)ตอนท้าย ทั้งนี้มาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คู่สัญญาที่คาดหมายได้ว่าจะเกิด Anticipatory Breach ขึ้นสามารถกลับคืนสู่ฐานะเดิมเสมือนไม่เคยเข้าทำสัญญากันมาก่อนแต่อย่างใด

⁵ โกลด์ จันธิกุล และคณะ, คู่มือการศึกษาวิทยานิพนธ์การชำระหนี้ระหว่างประเทศ(กรุงเทพมหานคร: สำนักอบรมเนติบัณฑิตยสภา, 2546), หน้า 137-138

* ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 463 วางหลักไว้ว่า "ถ้าในสัญญากำหนดว่าให้ส่งทรัพย์สินซึ่งขายนั้นจากที่แห่งหนึ่งไปถึงอีกแห่งหนึ่งไซ้ ท่านว่าการส่งมอบย่อมสำเร็จเมื่อได้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้ขนส่ง"

⁶ ศันสน์ภรณ์ ไสติพันธ์, คำอธิบายกฎหมายลักษณะซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้, พิมพ์ครั้งที่ 4(กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2550), หน้า 150

ผู้เขียนเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายข้างต้นเป็นการเปิดโอกาสให้ คู่สัญญาสามารถใช้สิทธิเสมือนหนึ่งเป็นการบอกเลิกสัญญาอันเป็นการทำลาย ความสัมพันธ์ตามสัญญาที่คู่สัญญามีต่อกัน เพราะเมื่อเกิด Anticipatory Breach ขึ้นย่อมแสดงให้เห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะดำเนินความสัมพันธ์ตามสัญญาอีกต่อไป

- (4) การบอกเลิกสัญญาในสัญญาที่กำหนดชำระหนี้เป็นงวด เป็นมาตรการที่ปรากฏ ในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ มาตรา 73 และตามร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... มาตรา 16 ซึ่ง กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่คาดว่าจะเกิด Anticipatory Breach สามารถบอก เลิกสัญญาได้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การบอกเลิกสัญญาแตกต่างกันออกไปตาม ลักษณะของความเสียหายที่เกิดขึ้นจาก Anticipatory Breach

ผู้เขียนเห็นว่าหลักเกณฑ์การบอกเลิกสัญญาที่ปรากฏในกฎหมายทั้งสอง ฉบับข้างต้นมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะของสัญญาที่มีกำหนดชำระ หนี้เป็นงวดแล้ว

- (5) คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิที่จะรอกจนกว่าคู่สัญญาฝ่ายที่ปฏิเสธไม่ชำระหนี้จะ เปลี่ยนใจกลับเข้าชำระหนี้ตามสัญญา ภายในระยะเวลาอันสมควรซึ่งถือตามปกติ ประเพณีทางการค้าในระหว่างคู่สัญญา ดังกล่าวเป็นผลของ Anticipatory Breach ที่ปรากฏตาม Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(a) ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มี วัตถุประสงค์ให้คู่สัญญารักษาและปฏิบัติตามสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อกันให้ได้มากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามหลักการรักษาสัญญา หากไม่สามารถกระทำได้จึงใช้มาตรการทาง กฎหมายอื่นต่อไป

แม้มาตรการทางกฎหมายข้างต้นจะก่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและ ชัดเจนแก่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหาย ว่าคู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายยังมีสิทธิให้อีก คู่สัญญาอีกฝ่ายเปลี่ยนใจกลับเข้าชำระหนี้ตามสัญญา อันสามารถทำให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่แท้จริงของสัญญาได้ แต่ผู้เขียนเห็นว่ามาตรการดังกล่าวไม่มีความ จำเป็นต้องบัญญัติในกฎหมาย เพราะหากเกิด Anticipatory Breach คู่สัญญาฝ่ายที่ เสียหายอาจไม่ดำเนินการใด และยังคงให้ความไว้วางใจในคำมั่นสัญญาของ

คู่สัญญาอีกฝ่ายว่าจะชำระหนี้ตามสัญญาได้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติในต้วบทกฎหมายอีก

- (6) คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิซื้อหรือขายสินค้าให้แก่บุคคลอื่น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณีได้แก่ กรณีแรกคือ กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายเป็นผู้ซื้อ ผู้ซื้อที่มีสิทธิเลือกซื้อสินค้าจากบุคคลอื่นเพื่อทดแทนสินค้าตามสัญญา (Cover) และเรียกค่าเสียหายอันมีจำนวนเท่ากับส่วนต่างของราคาสินค้าที่เพิ่มสูงขึ้น และค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายตามธรรมดาอันอาจเกิดขึ้นได้ และกรณีที่สองคือ กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายเป็นผู้ขาย ผู้ขายมีสิทธิขายสินค้าให้แก่บุคคลอื่นแทนผู้ซื้อ และเรียกค่าเสียหายอันมีจำนวนเท่ากับส่วนต่างของราคาขายและค่าเสียหายตามธรรมดาอันเกิดขึ้นได้ ดังกล่าวเป็นผลของ Anticipatory Breach ที่ปรากฏตาม Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(b) ประกอบมาตรา 2-703(d) และมาตรา 2-711(1)(a)

มาตรการทางกฎหมายข้างต้นกำหนดผลทางกฎหมายไว้โดยละเอียด อันก่อให้เกิดความชัดเจนแก่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายในการปรับใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการตีความต้วบทกฎหมาย และไม่มีภาระการพิสูจน์ให้เห็นถึงมูลค่าความเสียหายที่ตนได้รับเพราะกฎหมายได้บัญญัติไว้ชัดเจนแน่นอนแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่ามาตรการทางกฎหมายข้างต้นไม่ควรบัญญัติไว้ในต้วบทกฎหมาย เพราะจะทำให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายมีรายละเอียดมากจนเกินไป อันทำให้ศาลไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการปรับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่ความเป็นรายกรณีได้ ดังนั้นจึงควรให้มาตรการทางกฎหมายข้างต้นเป็นเพียงแนวทางในการปรับใช้กฎหมายและการใช้ดุลพินิจของศาลมากกว่า

- (7) คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิเรียกค่าเสียหาย โดยแบ่งแยกพิจารณาได้ 2 กรณีคือ กรณีแรกคือ กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายเป็นผู้ซื้อ คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิเรียกค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายอันเกิดจากการไม่ส่งมอบ ซึ่งมีจำนวนเท่ากับผลต่างระหว่างราคาตลาดของสินค้าในขณะที่ผู้ขายปฏิเสธไม่ส่งมอบกับราคาสินค้าตามที่ตกลงในสัญญา และค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายตามธรรมดาอันอาจเกิดขึ้นได้ และกรณีที่สองคือ กรณีที่กรณีคู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายเป็นผู้ขาย ผู้ขายมีสิทธิเรียกค่าเสียหายเป็นจำนวนเงินเท่ากับ ผลต่างระหว่างราคาสินค้าตาม

สัญญาเกี่ยวกับราคาตลาดของสินค้าตามสัญญาในเวลาและสถานที่ที่ผู้ขายส่งมอบสินค้า หรือผู้ขายอาจเรียกให้ผู้ซื้อชดใช้ราคาสินค้าตามสัญญา และค่าเสียหายตามปกติอัน อาจเกิดขึ้นได้จากการผิดสัญญา ดังกล่าวเป็นผลของ Anticipatory Breach ที่ ปรากฏตาม Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(b) ประกอบมาตรา 2-703(e) และมาตรา 2-711(1)(b)

มาตรการทางกฎหมายข้างต้นกำหนดผลทางกฎหมายไว้โดยละเอียด อัน ก่อให้เกิดความชัดเจนแก่คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายในการปรับใช้บทบัญญัติแห่ง กฎหมาย โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการตีความตัวบทกฎหมาย และไม่มีภาระการ พิสูจน์ให้เห็นถึงมูลค่าความเสียหายที่ตนได้รับเพราะกฎหมายได้บัญญัติไว้ชัดเจน แน่นอนแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่ามาตรการทางกฎหมายข้างต้นไม่ควร บัญญัติไว้ในตัวบทกฎหมาย เพราะจะทำให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายมีรายละเอียด มากจนเกินไป อันทำให้ศาลไม่สามารถใช้ดุลพินิจในการปรับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิด ความยุติธรรมแก่คู่ความเป็นรายกรณีได้ ดังนั้นจึงควรให้มาตรการทางกฎหมาย ข้างต้นเป็นเพียงแนวทางในการปรับใช้กฎหมายและการใช้ดุลพินิจของศาลมากกว่า

- (8) คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิเลือกที่จะชำระหนี้ตามสัญญาได้ทันที และเลือกใช้ สิทธิอย่างใดอย่างหนึ่งใน 2 กรณีได้แก่ กรณีแรก เลือกกำหนดตัวสินค้า โดยให้ถือ ว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นมีสิทธิครอบครองและมีอำนาจควบคุมสินค้านั้น หรือกรณีที่สอง เลือกที่จะขายสินค้านั้นให้แก่บุคคลอื่น ดังกล่าวเป็นผลของ Anticipatory Breach ที่ ปรากฏตาม Uniform Commercial Code มาตรา 2-610(c) ประกอบมาตรา 2-704(1)

ผู้เขียนเห็นว่า มาตรการทางกฎหมายข้างต้นไม่มีความเหมาะสม เพราะ เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้ตามสัญญา ย่อมแสดงให้เห็นว่า คู่สัญญาฝ่ายนั้นไม่มีความสามารถที่จะชำระหนี้ได้อีกต่อไป การให้สิทธิคู่สัญญาฝ่าย ที่เสียหายเลือกที่จะชำระหนี้ตามสัญญาได้ทันที ย่อมไม่สามารถแก้ไขและป้องกัน ความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ อีกทั้งยังเป็นการเร่งให้การชำระหนี้ถึง กำหนดเวลาเร็วขึ้นกว่าที่ตกลงในสัญญาอีกด้วย

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวไปยังคู่สัญญาอีกฝ่าย เฉพาะกรณีที่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว โดยแบ่งแยกได้เป็น 2 กรณี ได้แก่

1. Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไป กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวว่าจะเกิด Anticipatory Breach ขึ้น ทั้งนี้คู่สัญญาฝ่ายนั้นสามารถระงับชำระหนี้ได้ก่อนทำหน้าที่บอกกล่าวข้างต้น

2. Anticipatory Breach ในกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวว่าจะเกิด Anticipatory Breach ขึ้น เฉพาะในกรณีที่มิใช่เวลาเพียงพอให้สามารถบอกกล่าวก่อนได้ อย่างไรก็ตาม มีข้อยกเว้น 2 ประการที่คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายสามารถบอกเลิกสัญญาได้ทันที โดยไม่ต้องบอกกล่าวไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายเสียก่อน ได้แก่

2.1 กรณีคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายไม่มีเวลาเพียงพอที่จะบอกกล่าวไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายก่อนได้

2.2 กรณีคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาบอกกล่าวอย่างชัดเจนว่าจะไม่ปฏิบัติตามชำระหนี้ของตน

ส่วน Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวถึงการผิดสัญญาไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายก่อน

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษ ไม่ได้กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวถึงการผิดสัญญาไปยังคู่สัญญาอีกฝ่าย

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-610 วางหลักให้คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีสิทธิใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขกรณีผิดสัญญาได้ โดยมีได้บังคับให้คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายจำต้องบอกกล่าวไปยังคู่สัญญาฝ่ายที่ปฏิเสธไม่ชำระหนี้ตามสัญญาเสียก่อน แต่เป็นสิทธิของคู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายที่จะบอกกล่าวหรือไม่ก็ได้

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ Anticipatory Breach แต่มีเพียงหลักการไม่ชำระหนี้ซึ่งกำหนดให้ คู่สัญญาฝ่ายที่เสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวล่วงหน้าก่อนใช้สิทธิเลิกสัญญา ในกรณีสัญญาที่ไม่มีกำหนดเวลาชำระหนี้หรือกรณีสัญญาที่มีกำหนดเวลาชำระหนี้แต่กำหนดเวลามิใช่สาระสำคัญ กล่าวคือ คู่สัญญาฝ่ายที่จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาต้องบอกกล่าวและกำหนดระยะเวลาอันสมควรเพื่อเปิดโอกาสให้คู่สัญญาอีกฝ่ายชำระหนี้เสียก่อน หากไม่มีการชำระหนี้ภายในกำหนดเวลานั้นจึงสามารถบอกเลิกสัญญาได้

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย กำหนดให้ คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวไปยังคู่สัญญาอีกฝ่าย เฉพาะกรณีที่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว โดยแบ่งแยกได้เป็น 2 กรณี ได้แก่

1. Anticipatory Breach ในกรณีทั่วไป กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่แจ้งให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาทราบล่วงหน้าว่าเกิด Anticipatory Breach ก่อนที่จะใช้สิทธิระงับชำระหนี้ ทั้งนี้การแจ้งต้องกระทำในทันทีที่รู้ว่าเกิด Anticipatory Breach ขึ้น

2. Anticipatory Breach ในกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่แจ้งให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาทราบล่วงหน้าว่าเกิด Anticipatory Breach ก่อนที่จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา เว้นแต่กรณีที่ Anticipatory Breach เกิดจากการแสดงออกอย่างชัดแจ้งว่าจะไม่ชำระหนี้แน่นอนของคู่สัญญาอีกฝ่าย

ส่วน Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด ไม่มีบทบัญญัติใดที่กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวถึงการผิดสัญญาไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายก่อน

เมื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ที่กำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวเกี่ยวกับการผิดสัญญาแล้วจะพบว่า แม้การบอกกล่าวถึงการผิดสัญญาจะเป็นการเปิดโอกาสให้คู่สัญญากลับใจเข้าชำระหนี้ตามสัญญาดังเดิม อันเป็นการรักษาให้สัญญาต้องเป็นสัญญาให้ได้มากที่สุด แต่ในทางตรงกันข้าม การกำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวถึงการผิดสัญญาเสียก่อนที่จะใช้สิทธิระงับชำระหนี้ เป็นการเพิ่มภาระให้กับคู่สัญญาฝ่ายนั้นโดยไม่มีเหตุอันควร เพราะในบางกรณีคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายอาจทราบข้อเท็จจริงที่ทำให้คาดการณ์ได้ว่าจะเกิดการผิดสัญญาเมื่อใกล้จะถึง

กำหนดเวลาชำระหนี้ตามสัญญา จนไม่มีเวลาเพียงพอที่จะบอกกล่าวถึงการผิดสัญญา ก่อนล่วงหน้าได้ ดังนั้นจึงควรกำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีหน้าที่บอกกล่าวถึงการผิดสัญญา เฉพาะในกรณีที่มีเวลาเพียงพอให้สามารถบอกกล่าวล่วงหน้าได้เท่านั้น ดังเช่นที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ มาตรา 72(2) ซึ่งกำหนดให้คู่สัญญาฝ่ายที่มีหน้าที่บอกกล่าวเกี่ยวกับการผิดสัญญา เฉพาะกรณีที่มีเวลาเพียงพอให้สามารถบอกกล่าวก่อนล่วงหน้าได้ หากไม่มีเวลาเพียงพอที่จะบอกกล่าวล่วงหน้าได้ก่อน คู่สัญญาไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวเกี่ยวกับการผิดสัญญา

6.2.9 การให้หลักประกันการชำระหนี้ตามสัญญาอย่างเพียงพอ

อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ซึ่งเปิดช่องให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา มีโอกาสให้ประกันอย่างเพียงพอก่อนที่จะถูกบังคับใช้มาตรการตามกฎหมาย เฉพาะกรณีที่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว ในขณะที่ Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด ไม่มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาได้ให้ประกันอย่างเพียงพอเสียก่อนมีการระงับชำระหนี้หรือการบอกเลิกสัญญาจริง

แนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลอังกฤษ ไม่เคยมีประเด็นเกี่ยวกับการให้หลักประกันการชำระหนี้ตามสัญญาอย่างเพียงพอขึ้นสู่ศาล จึงไม่ปรากฏแนวคำพิพากษาของศาลที่วินิจฉัยให้สิทธิคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญามีโอกาสให้ประกันอย่างเพียงพอก่อนมีการบอกเลิกสัญญาหรือเรียกค่าเสียหาย

Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา มาตรา 2-611(2) ประกอบมาตรา 2-609 วางหลักเกณฑ์ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายที่ปฏิเสธไม่ชำระหนี้ต้องการเพิกถอนการปฏิเสธไม่ชำระหนี้ คู่สัญญาฝ่ายที่ต้องแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งไปยังคู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับความเสียหายว่า จะกลับเข้าชำระหนี้ตามสัญญาและจะให้หลักประกันว่าจะชำระหนี้ตามสัญญา ในทางกลับกัน คู่สัญญาฝ่ายที่ได้รับความเสียหายก็มีสิทธิส่งคำบอกกล่าวเป็นหนังสือเพื่อเรียกหลักประกันการชำระหนี้ อย่างเพียงพอ อีกทั้งยังมีสิทธิระงับการชำระหนี้ของตนไว้ก่อนได้จนกว่าจะได้รับมอบหลักประกันตามที่เรียกร้อง

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหลัก Anticipatory Breach แต่อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ก็มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาสามารถหาหลักประกันการชำระหนี้มาให้อ่อนได้ ปรากฏอยู่ในมาตรา 469 กล่าวคือ กรณีที่สัญญาซื้อขายได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้แน่นอน และปรากฏว่าผู้ซื้อตกเป็นบุคคลล้มละลายก่อนถึงกำหนดเวลาส่งมอบสินค้าตามสัญญาหรือในเวลาที่เขาทำสัญญาซื้อขาย แต่ผู้ขายมิได้รู้ถึงการดังกล่าว หรือผู้ซื้อกระทำให้หลักทรัพย์ที่ให้ไว้เพื่อประกันการใช้นั้นเสื่อมเสียหรือลดน้อยลง กรณีเช่นนี้กฎหมายเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อสามารถหาหลักประกันที่สมควรมาให้ได้ อันจะส่งผลให้ผู้ขายไม่สามารถยึดหน่วงทรัพย์ตามสัญญาได้อีกต่อไป

ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาได้ให้ประกันอย่างเพียงพอก่อนถูกบังคับใช้มาตรการเยียวยาตามกฎหมาย เฉพาะกรณีที่ Anticipatory Breach เกิดขึ้นในสัญญาที่มีกำหนดชำระหนี้คราวหนึ่งคราวเดียว ในขณะที่ Anticipatory Breach ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวด ไม่มีบทบัญญัติที่เปิดโอกาสให้คู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาได้ให้ประกันอย่างเพียงพอเสียก่อนมีการระงับชำระหนี้หรือการบอกเลิกสัญญาจริง

ผู้เขียนเห็นว่า บทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ประกันโดยคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญา มีขึ้นเพื่อให้อีกฝ่ายคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาได้แก้ไขพฤติการณ์ที่อาจนำไปสู่การผิดสัญญา ก่อนมีการระงับการชำระหนี้หรือการบอกเลิกสัญญาจริง อันเป็นความพยายามให้คู่สัญญามีโอกาสรักษาสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อกัน ดังนั้นเมื่อคู่สัญญาฝ่ายที่ผิดสัญญาให้ประกันอย่างเพียงพอแล้ว จึงส่งผลให้คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายต้องผูกพันตามสัญญาต่อไป โดยไม่สามารถใช้สิทธิระงับชำระหนี้หรือบอกเลิกสัญญาได้อีก

ทั้งนี้ผู้เขียนยังมีความเห็นต่อไปว่า แม้การให้หลักประกันการชำระหนี้เพียงพอจะสามารถสร้างความมั่นใจให้แก่คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายได้ว่าจะมีการชำระหนี้ตามสัญญา แต่ในบางกรณีการเรียกให้มีการให้หลักประกันการชำระหนี้อาจเป็นการเพิ่มภาระให้แก่คู่สัญญาฝ่ายที่อาจผิดสัญญาในอนาคตซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น เช่น กรณีที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งตกเป็นบุคคลล้มละลาย การเรียกให้คู่สัญญาฝ่ายนั้นให้หลักประกันอย่างเพียงพออีก ย่อมเป็นการเพิ่มภาระและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น เป็นต้น

- 6.2.10 ตารางเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย

ตารางเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การผิดสัญญาที่คาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ตามอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขาย
 สินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
 และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
1. สถานะของหลักการผิดสัญญา	อนุสัญญาระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานคำพิพากษา	กฎหมายภายใน	กฎหมายภายใน	กฎหมายภายใน
2. ขอบเขตการบังคับใช้หลักการผิดสัญญา	สัญญาซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	สัญญาซื้อขาย สัญญาจ้าง สัญญาเช่า สัญญาว่าจ้างโฆษณา	สัญญาซื้อขาย	เอกเทศสัญญา และสัญญาไม่มีชื่อ	สัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์
3. การแบ่งแยกประเภทการผิดสัญญา	แบ่งหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตออกเป็น 2 ประเภท	มีหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพียงประเภทเดียว	มีหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตเพียงประเภทเดียว	ไม่มีหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต	แบ่งหลักการผิดสัญญาที่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตออกเป็น 2 ประเภท

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
4. ช่วงเวลาที่เกิดการผิดสัญญา	ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้	ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้	ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้	ถึงกำหนดเวลาชำระหนี้แล้ว	ก่อนถึงกำหนดเวลาชำระหนี้
5. เหตุที่ก่อให้เกิดการผิดสัญญา	<p>ในกรณีทั่วไปและกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญแบ่งออกเป็น 2 ประการ ได้แก่</p> <p>(1) ความสามารถในการชำระหนี้หรือความน่าเชื่อถือในสถานะทางการเงินของคู่สัญญาบกพร่อง หรือ</p> <p>(2) การเตรียมตัวเพื่อปฏิบัติการชำระหนี้ตามสัญญาหรือการปฏิบัติตามสัญญาของคู่สัญญา</p>	การปฏิเสธไม่ชำระหนี้ตามสัญญาโดยตรงและโดยอ้อม	การปฏิเสธว่าจะไม่ชำระหนี้ตามสัญญา และการปฏิเสธเช่นว่านั้นเป็นการทำลายคุณค่าของสัญญาในสาระสำคัญ	ไม่มี	<p>ในกรณีทั่วไปและกรณีการผิดสัญญาในสาระสำคัญ คือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดที่แสดงให้เห็นได้ว่าจะไม่ชำระหนี้ หรือไม่สามารถชำระหนี้ตามสัญญา</p> <p>ในกรณีสัญญามีกำหนดชำระหนี้เป็นงวดคือผู้ขายผิดสัญญาในการส่งมอบงวดใด งวดหนึ่ง</p>

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
	บกพร่อง ในกรณีสัญญาที่กำหนดชำระหนี้เป็นงวดคือกรณีที่คู่สัญญาผิดสัญญาในการชำระหนี้งวดใดงวดหนึ่ง				
6. ระดับความชัดเจนของการผิดสัญญา	แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1. ปรากฏชัดเจน (becomes apparent) 2. ปรากฏอย่างชัดแจ้งจนปราศจากความสงสัย (clear) 3. เป็นพื้นฐานก่อให้เกิด (gives good grounds)	การปฏิบัติต้องกระทำโดยเด็ดขาดและมีความชัดเจนแน่นอน	ไม่มี	ไม่มี	แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่ 1. แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้ง 2. แสดงให้เห็นว่า

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
7. ผลของการผิดสัญญา	แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. การระงับชำระหนี้ 2. การระงับการขนส่ง 3. การบอกเลิกสัญญา	แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1. การบอกเลิกสัญญา 2. การเรียกค่าเสียหาย	แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. รอให้คู่สัญญาอีกฝ่ายกลับเข้าชำระหนี้ 2. ใช้มาตรการเยียวยาในกรณีผิดสัญญาซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ (2.1) กรณีผู้ขายเป็นคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหาย ผู้ขายมีสิทธิ (2.1.1) ระงับการส่งมอบสินค้า (2.1.2) สั่งห้ามมิให้ผู้ขนส่งหรือผู้รับโอนส่งมอบ	ไม่มี	แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1. การระงับชำระหนี้ 2. เรียกสิ่งที่ได้ชำระให้ไปก่อนหน้านั้นคืน 3. การบอกเลิกสัญญา

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
			<p>สินค้าให้แก่ผู้ซื้อ</p> <p>(2.1.3) เลือกกำหนดตัวสินค้าให้เป็นที่เฉพาะเจาะจง</p> <p>(2.1.4) ขายสินค้าให้แก่บุคคลอื่นและเรียกส่วนต่างของราคาสินค้าและค่าเสียหาย</p> <p>(2.1.5) เรียกค่าเสียหาย</p> <p>(2.1.6) บอกลีกสัญญา</p> <p>(2.2) กรณีผู้ซื้อเป็นคู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหาย ผู้ซื้อจะมีสิทธิ</p> <p>(2.2.1) ปฏิเสธไม่รับมอบ</p>		

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
			<p>สินค้า หรือ บอกลูกสัญญา</p> <p>(2.2.2) เรียกให้ผู้ขายชดใช้ราคาสินค้าที่จ่ายไปแล้วคืน และเลือกซื้อสินค้าจากบุคคลอื่นแทน (Cover) หรือ เรียกค่าเสียหาย (Recover)</p> <p>(2.2.3) เรียกค่าเสียหายเพื่อทดแทนความเสียหายอันเกิดจากการไม่ส่งมอบ</p> <p>(2.2.4) เสนอราคาสินค้าในส่วนที่ยังไม่ได้ชำระ และเรียกให้ผู้ขายส่งมอบสินค้า</p>		

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
			<p>(2.2.5) ในกรณีที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงยินยอม ผู้ซื้อมีสิทธิเรียกให้ผู้ขายส่งมอบสินค้าตามสัญญาได้</p> <p>(2.2.6) ในกรณีที่สินค้าที่อยู่ในความครอบครองของผู้ซื้อ ผู้ซื้อที่มีสิทธิได้รับชดใช้ราคาสินค้าและค่าใช้จ่ายอื่นๆ รวมถึงมีสิทธินำสินค้าออกขายต่อไป</p> <p>3. คู่สัญญาฝ่ายที่อาจได้รับความเสียหายมีสิทธิ</p> <p>(3.1) ระงับการชำระหนี้</p>		

ประเด็น	อนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ	แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ	Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา	ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ...
			ตามสัญญาทันที (3.2) ชำระหนี้ตามสัญญา และใช้สิทธิเลือกกำหนดตัวสินค้า หรือใช้สิทธิขายสินค้านั้นให้แก่บุคคลอื่น		
8. หน้าที่บอกกล่าวเกี่ยวกับการผิดสัญญา	มี	ไม่มี	มี	มี	มี
9. การให้หลักประกันการชำระหนี้ตามสัญญา	มี	ไม่มี	มี	มี	มี

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบหลัก Anticipatory Breach ที่ปรากฏในอนุสัญญาแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ แนวบรรทัดฐานของศาลอังกฤษ Uniform Commercial Code ของสหรัฐอเมริกา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และร่างพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายสินค้าทางพาณิชย์ พ.ศ. ... ของประเทศไทย ข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าสามารถนำมาเป็นแนวทางในการบัญญัติและการปรับใช้กฎหมายในประเทศไทยได้ ทั้งนี้จะได้กล่าวต่อไปในบทที่ 6